

СВЕТУЛКИТЕ

Змей Горянин

Изтягам се на гръб на прясното сено, покривам се с шарената черга и се мъча да заспя. А очите ми като че ли по-широко се разтварят.

Небето е тъмносиньо. Звездите трептят по него, блестят като мъниста, изчезват в синкавата мъглявост и пак светват, сякаш по-ярко, по-силно. А сеното тъй сладко мирише на чубрица и мащерка! И тъй хубаво свирят щурците.

Някой чатка огниво.

- Дядо, спиш ли?
- Не.

Повдигам се на лакти. Дядо се е изтегнал на една страна и чука с огнивото си.

- Дядо, от кремъка изскочат искри и летят като светулки.

- Тука светулки няма.
- Защо?
- Защото те хвъркат над нивята по жътва.

- Господ тaka е наредил.

Дядо раздухва праханта, запалва лулата си и се закашля.

- Господ нарежда всичко. А ние, ако сме умни, само трябва да слушаме и изпълняваме.

- Дядо, ами през зимата къде отиват светулките? Не измират ли от студ?

- Който прави добро, не умира. А най-голямото добро е да светиш на другите.

- Ами светулките кому светят?
- На мравките.
- На мравките ли?
- На тях. Едно време, когато настанела жътва,

всички мравки тръгвали да сибират зърна из нивите, да ги събирамт в своите хамбари, та като гоиде зима, да не гладуват. А денем из нивите сноват жътвари. Стъпят и не поглеждат къде са стъпките им. Хуляди мравки гинели всеки ден. Цели кервани бивали смазвани от хората или затрупвани с пръст. По цялото мравешко царство се понесъл страшен писък. Не останала нито една къща незачернена, нито едно сърце ненаранено.

Оплакали се мравките на всички бублечки по земята, от всички искали помощ и съвет - напразно. Отминали ги рогачът, майският бръмбар и конопянко, отминало ги и водното конче, а пък комарът взел да им се надсмива. Само една проста кафява мушкица се отнесла със състрадание към теглото на мравките. И се примолила:

- Дай ми, Господи, едно мъничко фенерче, колкото аз да мога да го нося, и да свети колкото е нужно на една мравчица, за да вижда. Тогава ще мога нощем да светя на мравките, за да си събирам жито.

Господ послушал молбата на мушкиката, дал ѝ фенерче и я нарекъл Светулка. Оттогава мравките започнали да събирам жито нощем и се спасили от тежките стъпки на човека. А светулките им светели с фенерчетата си.

- И сетне, дядо?
- Какво сетне. Като гоиде есен, мравките отиват

при светулките и им казват: Елате, сестрици, да зимувате при нас. По жътва вие ни помагахте, сега ще ви помогнем ние. Криво-ляво ще изтикаме злата зима. А налято пак заедно ще работим.

Дядо мълква. Изтърсва пепелта от лулата си, стъпква останалия огън и ляга.

- Сега спи!

Заспивам и мисля за добрите светулки и за благородните мравки. А в просьница чувам дядовите думи:

- И измежду хората има светулки, даром те разнасят светлина, за да е светло пред очите на простите. Само че ние не сме благодарни като мравките.

Иван Николов
СВЕТУЛКА

*Накъде тaka се луташ,
накъде летиш тaka
ти, светулчице-светулко,
лькатушна светлинка?*

*Мигар искаш да намериш
неразлошкан липов лист,
да се приютиш на завет,
та сънят ти да е чист?*

*Или бързаш преди мене
в тъмното да полетиш
там където аз отивам -
моя път да осветиш?*

*Неспокоен вятър вее
и дърветата шумят,
и през сенките им бърза
нашият еднакъв път.*

*Ако искаш да ме водиш,
кацай в моята ръка
ти, светулчице-светулко,
дружелюбна светлинка.*